

ВПЛИВ АНАБОЛІЧНИХ СТЕРОЇДІВ НА ГЕПАТОБІЛІАРНУ СИСТЕМУ СПОРТСМЕНА

І. Ю. Охрімчук, І. С. Чернуха
Житомирський державний університет
імені Івана Франка

Анотація. У даній роботі проаналізовані новітні наукові джерела та розкрито фізіологічний вплив анаболічних стероїдів на організм спортсмена, зокрема на гепатобіліарну систему, також наведені дані про побічні ефекти довготривалого вживання анаболічних стероїдів.

Постановка проблеми. В Україні спостерігається негативна тенденція щодо збільшення випадків немедичного вживання анаболічних препаратів, зокрема стероїдів. Зазвичай лікарські препарати цього класу застосовують у медичній практиці для активації анаболічних процесів у разі виснаження в післяопераційний період, при інфаркті міокарда, остеопорозі, затримці росту в дітей [1].

Останні роки характеризуються зростанням конкуренції у спорті, прагнення спортсменів до все вищих і вищих досягнень, активна реклама бодибілдінгу та препаратів, які сприяють нарощуванню м'язової маси, призводять до широкого застосування цих фармакологічних препаратів у спорті [4]. Більшість спортсменів, які вживають анаболічні стероїди, не замислюються над тим, що можуть завдати шкоди своєму здоров'ю, адже тривале застосування препаратів подібного типу може спричинити низку ускладнень, пов'язаних зі здоров'ям [1].

Аналіз останніх досліджень. Вивченням впливу анаболічних стероїдів на організм спортсмена, зокрема на гепатобіліарну систему займаються науковці: Л. В. Ющик, Т. Н. Христич, С. М. Бірюков, П. В. Хоменко, В. В. Вартузов, О. В. Мінін, А. Б. Гайдук.

Мета дослідження – систематизація та узагальнення наукових літературних відомостей щодо впливу анаболічних стероїдів на гепатобіліарну систему спортсмена.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати літературні відомості щодо впливу анаболічних стероїдів на організм спортсмена.

2. Здійснити теоретичний аналіз новітніх літературних джерел та з'ясувати вплив анаболічних стероїдів на гепатобіліарну систему спортсмена.

Методи та організація дослідження. Під час дослідження використовувалися методи: теоретичний аналіз новітніх літературних джерел та документальних матеріалів.

Результати дослідження та їх обговорення. Анаболічні стероїди використовують у спортивній медицині як допінги, що штучно форсують вироблення тестостерону в організмі людини. Це призводить до збільшення сили, прискорює її регенерацію та впливає на загальний процес метаболізму, внаслідок чого прискорюється розвиток м'язів, що важливо для атлетів силових видів спорту. Однак вживають стероїди не тільки професійні спортсмени, а й аматори, які просто відвідують тренажерний зал з метою покращення м'язової структури [1].

Немедичне застосування стероїдів може призвести до таких негативних побічних ефектів, як поява акне, затримка рідини в організмі, порушення роботи печінки, інтенсивний ріст волосся на тілі, порушення сну, підвищення апетиту, гінекомастія, зниження тембру голосу в чоловіків та підвищення тембру голосу в жінок, надмірної агресивності. Систематичне вживання анаболічних стероїдів нерідко супроводжується появою фізичної та психічної залежності від них [1].

У результаті проведеного аналізу досліджень, було з'ясовано, що 80% спортсменів, які приймали анаболічні стероїди, страждають порушеннями функцій печінки. Застосування стероїдів може призвести до порушення антитоксичної і видільної функцій печінки, розвитку гепатиту, переродженості гепатоцитів, постійного болювого синдрому, холестазу, фіброзів, закупорки жовчних шляхів. Тривалий прийом анаболіків може ви-

кликати онкологічні захворювання печінки, зокрема гепатоцелюлярну карциному, ангеосаркому [3].

Анаболічні стероїди викликають зменшення секреції жовчі і жовчних кислот тим самим збільшують секрецію холестерину. Це пояснює утворення холестеринових жовчних каменів у гепатобіліарній системі [2].

Існує пряма залежність спортивних досягнень спортсмена від діяльності гепатобіліарної системи. Порухення її функції призводить до дискоординації практично всіх метаболічних процесів в організмі спортсмена, оскільки далі, по принципу ланцюжкової реакції, знижується функціональна активність органів і систем, що не може відображатися на працездатності організму в цілому.

Висновки

1. В результаті численних досліджень, які проводили С. М. Бірюков, В. В. Вартузов та О. В. Мінін було з'ясовано, що анаболічні стероїди негативно впливають на організм спортсмена і завдають непоправну шкоду здоров'ю, оскільки їх застосування веде до порушення діяльності організму. Постійне використання стероїдів призводить до порушення всіх систем організму, що веде до дискоординації метаболічних процесів, внаслідок чого знижується фізична працездатність організму спортсмена.

2. Науковці А. Б. Гайдук, П. В. Хоменко, Т. Н. Христинич, А. В. Ющик та О. Г. Яворський дослідили, що внаслідок вживання анаболічних стероїдів страждає гепатобіліарна система, яка перевантажується токсичними метаболітами, які вражають гепатоцити, змінюють їх структуру, що в свою чергу призводить до появи злоякісних новоутворень, погіршення кровообігу, отруєння організму та летального наслідку.

Література

1. Бірюков С. М. Дослідження сильнодіючих лікарських засобів, що містять метандієнон і нандролон деканат в об'єктах криміналістичної експертизи / С. М. Бірю-

- ков, В. В. Вартузов, О. В. Мінін // Криміналістичний вісник. – 2013. – № 2 (20). – С. 224–237.
2. Ohshima A. Effect of a synthetic androgen on biliary lipid secretion in the female hamster / A. Ohshima, B. I. Cohen, N. Ayyd // New York ; Mosbach : Department of Surgery, Beth Israel Medical Center. – 1996 Aug. – P. 879–886.
 3. Хоменко П. В. Використання анаболічних засобів в практиці фізичної культури і спорту : метод. посіб. / П. В. Хоменко. – Полтава, 2003. – С. 44.
 4. Ющик Л. В. Інфаркт міокарда в молодого чоловіка під час уживання анаболічного гормону метандієнону / Л. В. Ющик, О. Г. Яворський, А. Б. Гайдук [та ін.] // Медицина транспорту України/ – 2011. – № 3. – С. 73–78.